

המלצות בנושא:

הטלויזיה הקהלתית

**מוגשות לסגן ראש הממשלה ושר
התקשורת, מר בנימין (פואד) בן אליעזר,**

**מאת הוועדה הציבורית, בראשות עו"ד עקיבא נוף,
לבחינת תחום השידורים הקהילתיים
במערכות הטלויזיה בכבלים.**

**אדר א' תש"ס
פברואר 2000**

דין וחשבון הוועדה הציבורית לבדיקת תחום השידורים הקהילתיים

מוגש בזה, לסגן ראש הממשלה ושר התקשורת, מר בנימין (פואד) בן-אליעזר, דו"ח הוועדה הציבורית לבדיקת תחום השידורים הקהילתיים.

הוועדה מונתה לתפקידה עפ"י כתב מינוי מאת שרת התקשורת הקודמת הגב' לימור לבנת, ותפקידה הוגדר בכתב המינוי המפורט להלן, עם סמכות להתייחס בממצאי הוועדה ובהמלצותיה גם לסוגיות שמעבר למפורט, דווקנית, בכתב המינוי, ככל שהדבר מתייחס לענין השידורים הקהילתיים.

כתב המינוי – ראה נספח א'.

שמות חברי הוועדה:

- עו"ד עקיבא נוף-יו"ר
- עו"ד אליעזר בן-שלמה
- דני וקסמן
- עודד חביב-מרכז
- משה יונס
- אמנון לורד
- הראל נוף
- אליעזר פני-גיל
- יוחנן קורמן

חברי הוועדה באים מתחום התקשורת, התרבות, המשפט, הכלכלה, וחלקם בעלי ניסיון באופן ישיר ומתמשך, בפעילותה של טלוויזיה קהלית.

הועדה קיימה 17 ישיבות:

שמעה עדויות, וקראה תזכירים, הצעות ודיווחים מאת עשרות בעלי ניסיון וענין, שהופיעו בפניה, והם אנשים העוסקים בתקשורת, בקהילה, אנשי אקדמיה וניהול, ובעיקר אנשי השטח, העוסקים בטלויזיה הקהלתית, אם כמתנדבים, ואם כאנשי הדרג המקצועי-הדרכתית. (יעויין נא **בנספחים ב', ג'.**)

הוועדה נפגשה עם נציגי כל הזכיינים – חברות הכבלים, לרבות עובדי החברות האלה העוסקים אצלם בתחום הטלויזיה הקהלתית. ראה **נספח ב'.**

הוועדה סיירה בשלושה מרכזי תקשורת. ראה **נספח ד'.**

הוועדה נפגשה עם האחראים על תחום התקשורת הקהלתית בחברת המתנסים הארצית ובחברת המתנ"סים הירושלמית, ושמעה סקירות מפי האחראי הארצי בתחום זה בקרב הגימלאים, ומפי המפקחת הארצית במשרד החינוך, האחראים לתחום הקולנוע והטלוויזיה, ומסגן ראש השירות לעבודה קהלתית במשרד העבודה והרווחה, האחראי לפעילות הטלויזיה הקהלתית בקרב מאות עובדים קהילתיים.

הוועדה מודה לכל התורמים לעבודתה ולמסקנותיה, אם בעדות אישית ואם במזכרים ומחקרים שנמסרו על-ידיהם לוועדה. כן מודה הוועדה למר צבי האוזר, היו"ר בתקופת פעילותה של מועצת הכבלים, על סיועו המלומד בהנחיה ובעצה.

הוועדה מביעה את הערכתה להנהלת משרד התקשורת ולשרה לשעבר, אשר בראייתה את חשיבות הנושא והשלכותיו יזמה את הבדיקה, שתוצאותיה מוגשות בזה, ובכתב המינוי, כמו גם בפועל, היקנתה לוועדה סמכות, עצמאות וחירות מוחלטת בבדיקה ובהסקת המסקנות.

הוועדה למדה על קיומם של פעילויות צוותים לשידורי טלוויזיה קהלתית ב-עשרות ישובים, בהם כל הערים המרכזיות, במרכזי הערים, ובשכונות המצוקה שכן. וכן בישובי ההיקף, בעיירות פיתוח ובישובי קו העימות. די אם יצויינו בהקשר זה ת"א, חיפה, ירושלים, באר-שבע, חולון, בת-ים, אשדוד, אשקלון, נתניה, הרצליה, חדרה, כפר-סבא, קרית-גת, אופקים, נתיבות, ירוחם, שדרות, קרית-שמונה, חצור, דימונה, מטולה, ראש פינה, יבנה, בית-שמש, ערד, אילת, יסוד המעלה, כרמיאל.

במקומות אלה פעלו ופועלים אלפי אנשים, הכותבים, מצלמים, עורכים, מפיקים ומתדיינים. פעילותם נעשית, למעט צוות מקצועי מצומצם, על בסיס התנדבות וגילוי ענין.

אלפים אלה, כפי שלמדה הוועדה, הם רק חלק מהפוטנציאל הקיים לעיסוק בנושא הטלויזיה הקהלתית, לכשיורחבו אמצעיה ודרכי ניהולה וחשיפתה.

הוועדה ראתה לנכון, שלא להרבות בדו"ח בתיאור ליקויים קיימים, שמציאותם מתבהרת מתוך ההמלצות, הבאות לתקן.

מבלי להמעיט בערכה של המלצה כלשהי, מאלה מהמפורטות בפרק
ההמלצות, מבוקשת שימת לב מיוחדת להמלצות הבאות:

- קביעת ערוץ ייחודי לשידורים הקהילתיים.
- ניתוק הקשר בין תכנים למממנים, ע"י ריכוז כל המשאבים ביד אחת, נטולת שיקולים, שמעבר לנושא עצמו.
- הקמת מינהלת ערוץ לשידורים קהילתיים.
- מתן ביטוי בשידור לאזרח האינדבידואלי.
- הרחבת מעורבותם בשידורים הקהילתיים של משרדי ממשלה וגופים ציבוריים נוספים על משרד התקשורת.
- קיבוע פרטני מחייב יותר של מחויבויות הזכיינים.
- הרחבת הפרישה על הארץ כולה.
- קביעת הטלויזיה הקהלתית כחלק מחבילת ה"טירינג", (החבילה הבסיסית).

-
- שימוש בטה"ק במסגרת הבחירות למועצות המקומיות, כחלק מובנה בחיי הקהילה.
  - הדגשת הפירסום והייחצון של השידורים הקהילתיים, ובנית מנגנון מבצע לכך.

במהלך עבודתה של הוועדה פורסמו ידיעות בדבר אפשרות של קיצוץ בתקציב התרבות, לרבות קיצוץ בתקציב פעולתה של הטלוויזיה הקהלתית. לוועדה היה ברור, כי כל ההמלצות שאליהן תגיע הוועדה, תיהפכנה לדברי הספד לטלוויזיה הקהלתית, אשר ללא תוספת לתקציב שניתן עד כה, לא תועיל המלצה כלשהי, כדי להשאירה חיה. לפיכך הוסמך יו"ר הוועדה לשגר מטעמה את המכתב, הנספח לדו"ח זה, ומסומן **כנספח ה'**, אל שר התקשורת, סגן רוה"מ, בנימין (פואד) בן-אליעזר. תשובת ההרגעה של השר, המצורפת לדו"ח, **כנספח ו'** - מדברת בעד עצמה.

הטלויזיה הקהלתית

רקע

הטלויזיה הקהלתית היא הביטוי העדכני של מימוש הזכות לחופש הביטוי, הכלי בן-תקופתנו לתקשורת דמוקרטית, שיוויונית, האמצעי העכשווי להעמקת המעורבות וההיכרות החברתית.

זוהי הבמה ההמונית ליחיד ולקבוצה האזורית, או הסקטוריאלית, לדבר אל הרבים ולהתחבר ישירות לפי סדר היום הנקבע ישירות "ע"י העם", יחידיו וקבוצות בו, ללא הכוונה מגבוה.

הטלויזיה הקהלתית היא השילוב דהיום של הפורום הרומאי, ה"הייד פארק" הלונדוני, אסיפת החברים בקיבוץ, המכתב למערכת, המקומון העיתונאי, ותכניות "יש עם מי לדבר" ברדיו.

הערוץ הקהילתי מאפשר ביטוי של כושר יצירה מקורית עממית, משמש מענה לנושאים אזוריים וסקטוריאליים, מימוש דמוקרטי אישי, גיבוש קהילתי, בין אם אזורי ובין ענייני, החל בנושאים כמו איכות הסביבה ועד לנושאים המעסיקים את קהילת ההורים לילדים חריגים.

הערוץ הקהילתי מאפשר קשר חברתי, הבא להעניק תגבור ופתחון-פה, דווקא, לשכבות החשות תחושת קיפוח, או שוליות חברתית.

חוות דעת סוציאליות, מדגישות את חיוניות הערוץ הקהילתי כמסייע חשוב להעלאתן ולפתרוןן של בעיות חברתיות, כמו גם לשיקוף מעורבות ועשייה קהלתית.

המישדר הקהילתי הפקתו נעשית ע"י מתנדבים מתוך הקהילה, פתוח לכל חבר בקהילה, איננו קניין ואיננו ביטוי של ממסד כלשהו, לא בנושאים, לא בתכנים. אין השידור הקהילתי בבחינת מאמץ לעשייה "כמו הטלויזיה", הממלכתית, או המסחרית; עיקר חשיבתו וייחודו בהתייחסות האישית שבבחירת הנושאים ובזכות ביטוייה על המסך, ע"י כל חבר בחברה.

כבר כיום עוסקים בתחום זה, בפועל, אלפי אנשים, הכותבים, מצלמים, עורכים ומפיקים תכניות משודרות.

נוסף, כמובן, לצופים הרבים הרואים בערוץ זה השתקפות של ענייניהם היותר קרובים ומיוחדים להם.

העוסקים בעשייה הפעילה הם בוגרים, בני-נוער, גימלאים, סטודנטים, עולים חדשים ועיתונאים ותיקים.

רובם המכריע פועל בהתנדבות, ודרושים להם ציוד, אולפנים ומדריכים מקצועיים בשכר. הפעילות מתפרשת על עשרות ישובים בארץ, מהערים הגדולות, בחלקיהן המבוססים ובשכונות המצוקה שלהן, ועד, ובעיקר, לישובי ההיקף כמו דימונה, שדרות, ירוחם, מצפה-רמון, אור-עקיבא, הדסים, באר-טוביה, תל-מונד, ראש-העין, טבריה, מכללת בית-ברל, אוניברסיטת חיפה, עכו, מגדל-העמק, ולישובי העימות כמו: קרית שמונה, בית-שאן, קצרין, מעלה-אדומים, מטולה, תל-חי ומעלות.

השימוש בכלי זה, של הטלויזיה הקהלתית, הוא אחת מזכויות האדם, המפורטת בהצהרה האוניברסאלית של זכויות אנוש, (סעיף 19 בה).

היא כוללת בתוכה:

- את הזכות להתאסף לדון, להשתתף ולהביע דעה;
- את הזכות לאגור מידע, לקבלו ולהעבירו;
- את הזכות לתרבות, לבחירה ולפרטיות;

כל אלה, כהגדרה הפרשנית של דו"ח אונסקו לנושאי התקשורת.

הוועדה לבדיקת תיפקוד הערוץ הקהלתי

ההמלצות

תאור מצב

הוועדה מצאה כי קיים, כיום, פער משמעותי בין מצבם הנוכחי של שידורי הטלוויזיה הקהלתית, לבין האפשרויות, היעדים והצפיות המתבקשות משידורים אלה.

עם זאת, השתכנעה הוועדה, בעקבות שמיעת העדויות שהועדו בפניה – כי קיים צידוק רעיוני וחברתי ברור לקיום נאות של שידורים קהילתיים, כי קיים ציבור רחב, מכל השכבות, העוסק בהתנדבות, בהתמסרות וביצירותיות בהפקתם של שידורים אלה, כי קיים ציבור גדול עוד יותר הניזקק לשידורים קהילתיים, וכי ניתן, בפעולות נכונות, להביא לכך, כי השידורים קהילתיים, אכן, ימלאו בפועל, את הפוטנציאל החשוב הגלום בנושא השידור הקהלתי.

דעת הוועדה היא – כי בהמלצותיה, המפורטות מטה, יש כדי להצעיד את השידורים קהילתיים בכיוון של מימוש אותו פוטנציאל, והוצאתו מן הכוח אל הפועל, לתועלת החברה והיחיד בישראל.

להלן ההמלצות:

ערוץ קהילתי ייחודי

- הוועדה ממליצה לייחד ערוץ ארצי ניפרד לשידור הקהילתי, ולקיים בערוץ שידורים קהילתיים רצופים וברצועות שידור קבועות.

הוועדה ממליצה לייחד לכך את הערוץ בכבלים, שקהל הצופים כבר

הורגל לזהותו עם השידור הקהילתי, ערוץ 9.

- ערוץ 7 באזור השידור של חברת "גוונים" לשעבר, - מומלץ כי ימוזג עם ערוץ 9. הערוץ יפעל בניפרד משידוריהם המקומיים של הזכיינים.

בשלב ראשון, וכל עוד אין כמות מספקת של הפקות שידור, - תרוכזה כל ההפקות במספר מצומצם של שעות, מדי יום, החל בשעות אחה"צ ואילך. ככל שיגדל מספר התכניות המשודרות, תורחב רצועת השידור בשעות נוספות.

- הערוץ הייחודי הזה ראוי, לדעת הוועדה, כי יכלול:
  - א. שידורים אזוריים ספציפים, מקבילים בזמן, באופן, שבו – שעה שבאזור אחד ישודר שידור מקומי, ספציפי, - ישודר, אותה שעה, באזור האחר, שידור מקומי של האזור האחר.
  - ב. שידורים קהילתיים-אזוריים, שנושאים, ו/או איכותם הופכים אותם למעניינים בכלל האזורים, והם ישודרו ביותר מאזור אחד.
  - ג. "שידורי רוחבי" של מיגזרים (סקטורים) חברתיים – תרבותיים כלל ארציים.
  - ד. שידורי יחידים, בחלוקה, לפי הענין, בין חשיפה כלל ארצית לבין שידור בערוץ אזורי בלבד.

התאום בין רצועות הזמן הכלל ארציות, אצל כל הזכיינים, (לרבות השידורים הסקטוריאליים), לבין רצועות הזמן, בהן, במקביל, ישדר כל אזור את נושאו שלו, תאום זה ייעשה ע"י מינהלת השידורים הקהילתיים (ראה להלן), בהתייעצות עם הזכיינים.

- הוועדה ממליצה לבחון בחיוב את השימוש בערוץ השידור הקהילתי לשדר בו תכניות של תת-ערוצים יעודיים (קליפים של מוסיקה ישראלית, לדוגמא, סרטים ישראלים והפקות מקור יצירתיות). צרוף כזה יחייב התאמות חקיקתיות ואירגוניות.
- הוועדה ממליצה להקפיד על מניעת פער זמנים רחב בין שידור הקשור לאירוע במועד מסויים, לבין תאריך השידור.
- הוועדה ממליצה לדלל את כמות השידורים החוזרים, ובוודאי שכך – לגבי שידורים הקשורים בתאריכים, ו/או בחדשות.
- הוועדה ממליצה כי כל עוד אין השידורים הקהילתיים ממלאים את מלוא יממת השידור, - לא יוחשך המסך, גם בשעות שמעבר לרצועת השידורים הקהילתיים, אלא ישודרו בערוץ שידורים קבועים אחרים, (כמו סדרות פופולריות איכותיות, או קלסיקה קולנועית).

מינהלת השידורים הקהילתיים

הוועדה ממליצה על הקמתה של מינהלת הערוץ הקהילתי. בין תפקידי המינהלה יהיה:

- ליזום את קיומם ואת שימורם של מרכזי תקשורת אזוריים, בכל אחד מאזורי הארץ
  - כל מרכז אזורי כזה יכלול: -
  - ♦ מרכז ציוד (צילום ועריכה)
  - ♦ מרכז הכשרה והדרכה למתחילים ולמתקדמים
  - ♦ מרכז להפקת מישדרים
  - ♦ אולפן לשידורים ישירים ומוקלטים
  - ♦ חיבור בסיב אופטי (דו-סטרי) למוקד השידורים של הזכייין המקומי
  - ♦ ניידת שידור (אחת, ארצית, או אחת למספר אזוריים)
  - ♦ צוות של אנשי מקצוע, טכנאים ואנשי ניהול

לאותו מוקד תרכז המינהלה את הציוד, שכבר מצוי בכל אזור ואזור, ואת הציוד החדש שיירכש.

המינהלה תווסת העברות של ציוד טכני בין מרכזי התקשורת, עפ"י הצורך הענייני ועל בסיס שיווינוני הוגן.

- לשכור ולהכשיר צוותי הדרכה ולפקח על פעילותם.
- לקבוע את תנאי ההכשרה וההרשאה של יחידים ושל קבוצות להפקה של שידורים.
- ליזום ולפקח על קורסי הכשרה.
- לאתר את מקורות המימון השונים, שנועדו לצורך קיום הערוץ הקהילתי, ולרכזם בקרן אחת, הקרן לעידוד השידור הקהילתי, בניהול של המינהלה, שהיא נטולת אינטרסים שמחוץ לתחום השידור הקהילתי עצמו.
- לדעת חבר הוועדה, מר משה יונס, יש להגביל את הוראת סעיף זה ולהחילו על משאבים המגיעים ממקורות ממשלה, ממקורות ארציים, או מקרנות ומפרוייקטים בעלי היקף רחב, ומאידך, לדעתו, יש להתיר מימון ישיר ממקורות מקומיים לקבוצות מקומיות.
- הרוב בוועדה - גם בעקבות העדויות הרבות, ששמעה הוועדה על הטיית תכנים ע"י בעלי המאה, הרוב ראה חיוניות להמליץ, ואף בהדגשה מיוחדת על איגום המשאבים בידי המינהלה, ועל חלוקתם ליוצרים החופשיים ע"י המינהלה, בהיותה נקיה משיקולים אינטרסנטיים פרטיקולריים לגבי התכנים של השידורים.
- לפתח מקורות מימון נוספים.

-
- לחלק, על-פי קריטריונים גלויים וראויים, על בסיס ענייני, איכותי, שיווינוני, או בהפליה מתקנת (יעויין להלן), נתון לביקורת - את הכספים שייאספו, מכל מקור שהוא, להפעלת הערוץ ושידוריו, בין מוקדי השידור השונים ובין כל העושים במלאכת הערוץ.
  - למנוע הכתבה גלויה, או סמויה, של תכנים בערוץ, מכוח שליטתו של אדם, או גוף, כלשהו, במקור של מימון.
  - לקבוע את מדיניות השיווק והפירסום של הערוץ הקהילתי, לרבות ייזום יצירתם של קהלים חדשים, הן כיוצרים והן כצופים.
  - המינהלה תהא מוסמכת להתקשר, לשם כך, עם אנשי מקצוע בפירסום וביח"צנות (יעויין נא להלן).
  - להציע, עפ"י הצורך, שינויים נדרשים בחוקים, החלים על השידור הקהילתי ולעקוב אחר שלבי החקיקה.
  - לנהל את הקשר והמגעים ליישום צרכי הטלוויזיה הקהילתית מול הזכיינים.
  - לשמש בורר מכריע ואחראי במחלוקת בין יוצרים בערוץ הקהילתי לבין הזכיינים, באשר לפירוש ו/או היישום הנכון של שמירת החוקים החלים על השידורים. ובשאלת קיומה, או העדר קיומה בשידור, של עברה על החוק.
  - מינהלת הערוץ לא תעסוק בתכנים של השידורים (ויעויין נא להלן, בפרק – תכנים).
  - המינהלה, לצורך פעילותה, תסתייע בוועדות הייעוץ האזוריות. תפקידן וסמכותן, כפי הקיים היום, של וועדות הייעוץ האזוריות, יבחנו ע"י המינהלה בתום שנה מיום הקמתה.

-
- המינהלת תורכב משני גופים : -
    - א. וועד מנהל, שמספר חבריו לא יפחת מ-5 ולא יעלה על 11.
    - ב. מועצת הערוץ, בפניה אחראי הוועד המנהל, בת 33 חברים.מועצת הערוץ תורכב מחברי הוועד המנהל, בצירוף נציגי הפעילים באזורים, ובצירוף אישי ציבור בעלי זיקה לנושא.

ההרכב האישי של המינהלה יומלץ ע"י יו"ר המועצה לכבלים, בהתייעצות עם יו"ר ועדת החינוך ותרבות של הכנסת. כתבי המינוי יהיו מטעם שר התקשורת, כששליש מחברי מועצת הערוץ, מוחלף מדי שנתיים. המינהלה תיקבע לעצמה תקנון מחייב של דרכי פעולתה והביקורת עליה.

קשר לזכיינים

הוועדה ממליצה :

- לתקן ולקבוע בכללי מועצת הכבלים, ו/או בתנאי ההסכמים, ו/או בחקיקה, כי בכל חבילה בסיסית, שחובת כ"א מחברות הכבלים (הזכיינית) לספק לצרכנייה, - יהיה כלול הערוץ הקהילתי. זאת גם בשיטת המקבצים.
- בתנאי הרשיון של ספקי השידור ב-לוויינים, - יותנה כי החבילה הבסיסית, גם של שידורים בשיטת הלוויין, תכלול, בלא תשלום נוסף, וללא זכות לגביית כספים עבור כך, - שידורים קהילתיים.
- הזכיינים ישתתפו בהפעלה ובאחריות לקורסי ההכשרה שתארגן מינהלת הערוץ
- הזכיינים ישתתפו ברכישת הציוד למשתמשי הערוץ הקהילתי, ובתחזוקתו.

-
- הזכיינים ישתתפו בקיום אולפנים לצרכי הערוץ הקהילתי.

פרטי הביצוע והמימון יעובדו במשא ומתן בין המינהלה ומשרד התקשורת לבין הזכיינים, ויעוגנו בהסכמים, בתנאי המשך הזכיון, ובחקיקה.

- הוועדה ממליצה לכלול במסגרת מחויבות הזכיינים –
כי ציוד של הזכיינים, המוחלף על-ידם, במתקניהם, בציוד חדיש יותר, יועבר במחירים המינימליים האפשריים, לשימושם, כמידת הצורך, של מרכזי התקשורת האזוריים של השידור הקהילתי.
הממונה על נכסי המדינה במשרד האוצר, יהא אחראי לניהול הקשר עם הזכיינים לשם מימושה של המלצה זו.
אין באמור, כדי לשחרר את מינהלת הערוץ הקהילתי מרכישה, באמצעות כספים שבידה ממקורות אחרים - , של ציוד מתקדם ומעודכן.

מומלץ כי בהסכמים האמורים להיחתם עם הזכיינים ייקבע כי עד להתארגנותה ולהפעלת שירותיה של המינהלה, יעמידו הזכיינים את אמצעי הייצור שלהם לשימוש סביר של הערוץ הקהילתי, וכי גם לאחר הקמת המינהלה – ייסיעו הזכיינים לערוץ, בהעמידם לרשותו את ציודם בסבירות, ובתאום עם המינהלה ועם קצב פיתוח אמצעיה האוטונומיים.

זכאי השימוש

הוועדה רואה חשיבות בסיסית, והצדקת קיום, לקיומה של נגישות מכסימאלית של הציבור, קבוצות ואף יחידים, אל השימוש בשידור הקהילתי.
הוועדה ממליצה:

- לאפשר שימוש בשידור הקהילתי גם ליחידים, ולצורך כך לתקן את החוק בהתאם.
- יחידים יוכלו לממש זכותם להפיק ולקבל משבצות שידור בערוץ הקהילתי.

אם ע"י כך שיצולמו ויוקלטו באולפנים העומדים לרשות הערוץ, ע"י צוות מקצועי, ואם ע"י הפקה עצמית של היחיד, ובלבד שעמד בתנאי ההכשרה, שייקבעו ע"י מינהלת הערוץ, כמפורט בסעיפים שבהמלצות אלה הדנים בנושא כשירות והכשרה.

הפקת שידור תעשה ע"י צוותים, או ע"י יחידים, בתנאים הבאים:

א. צוותים, או יחידים, יורשו להשתתף בהפקת שידורים, לאחר שסיימו, בהצלחה, קורס הכנה מאושר, שבו יוכשרו ע"י אנשי מקצוע. או, לאחר שיוכיחו את היותם, כבר, בעלי ידע רלבנטי מוקדם.

ב. מי שלא סיים בהצלחה קורס הכשרה, ומי שלא קיבל אישור על היותו בעל ידע מוקדם מלא, יהא רשאי להשתתף בהפקתו של שידור, כאשר הוא, - צוות או יחיד, נעזר במדריכים מלווים, מוסמכים מטעם הנהלת הערוץ.

אדם חסר הכשרה, וללא ליווי מדריך, רשאי להיות משודר בערוץ, כמצולם ומוקלט ע"י הצוות המקצועי, המוסמך, אם בשידור אולפן, ואם בצילומי חוץ-אולפן.

המדריכים המלווים, אנשי הצוות המקצועי, יפעלו אך ורק בסיוע הטכני והמקצועי בתחומי ההפקה השונים, (כמו תחקיר, תסריט, צילום, עריכה, מיבנה). ייאסר עליהם לפעול בהכוונה בתחום התוכני-רעיוני.

מרכזי תקשורת אזוריים

• מינהלת הערוץ, בעזרת החברות הזכיניות, תקים מרכזי שידור אזוריים, מצוידים, אשר יעמדו לרשות כל הצוותים ו/או היחידים הפועלים באותו אזור, וזאת עפ"י קנה מידה ענייני ושוויוני.

המינהלת תתקין תקנות ותפעיל אמצעים ופיקוח לשם שמירת תקינותו של הצידוד.

שידורי סקטורים

- הוועדה ממליצה כי, בצד קיומם של שידורים קהילתיים אזוריים, תאפשר ותקיים בערוץ השידור הקהילתי, הפקתם והקרנתם של שידורי קהילות רוחב כלל ארציות, סקטוריאליות.
בענין זה, הייתה בוועדה דעת מיעוט, דעתו של חבר הוועדה, מר הראל נוף – ששלל את ההמלצה לקיים בערוץ הקהילתי שידורים בעלי אופי ארצי, או סקטוריאלי, שאינו צמוד לאזור גיאוגרפי.

הרחבת ציבור המשתמשים

- הוועדה נוכחה כי משיכת מתנדבים לטלויזיה הקהילתית והמשך דבקתם בה, מומרצים ע"י היווצרותו של חוג חברתי הומוגני, סביב עשייה זו.
- הוועדה ממליצה כי מינהלת הערוץ תיזום התקשרות מעודדת עם גופים וציבורים כמו:

- א. מועצות התלמידים בבתי ספר התיכונים
- ב. ועדי ההורים
- ג. אירגון העובדים הקהילתיים
- ד. האגודה לתרבות הדיור
- ה. אירגוני הנכים
- ו. אירגוני מתנדבים
- ז. אירגוני איכות הסביבה
- ח. משטרת ישראל
- ט. מדורי התרבות ומדורי הקהילה במועצות המוניציפליות
- י. בתי ספר לאומנות, לדרמה, למוסיקה, לקולנוע

כדי לעניינם בשימוש ובצפייה בערוץ לקידום המטרות שבבסיס פעילותן של קהילות-רוחב אלה.

- הוועדה ממליצה כי, מבלי לפגוע בכלליות פעילותן של הערוץ הקהילתי והאורגניים שלו, תעשנה פעולות הסברה, גירוי התעניינות והכשרה במאורגן, אצל גופים כמו:

- א. הכיתות הגבוהות של בתי ספר תיכוניים. מוצע למשרד החינוך לבחון אפשרות של הפקת שידור קהילתי כעבודת גמר שוות ערך לבחינת בגרות, במקצועות כמו אזרחות, אמנות, תקשורת.

-
- ב. אירגוני גימלאים
ג. תנועות הנוער
ד. אירגוני הנשים
ה. אירגוני/מועדוני ספורט
ו. מפעלים מרובי עובדים, דוגמת "בזק", התעשיות הביטחוניות, הקואופרטיבים לתחבורה, בנקים
ז. וכן, בארגוני עצמאים, דוגמת לשכת עורכי הדין, לשכת רואי-החשבון וארגון המהנדסים

הנהלות מפעלים תומרצנה לעודד את עובדיהן לפעילות בטלויזיה הקהלתית כחלק משיפור רווחת העובדים.

- הוועדה ממליצה על מיסודו של קשר אמיץ במיוחד עם העובדים הקהלתית (העובדים הסוציאליים).
על פי עדויות, שהושמעו בפני הוועדה, רואים אלה ב-טה"ק מכשיר יעיל לעבודתם.
- הוועדה ממליצה כי מינהלת הערוץ תציג בפני משרדי ממשלה רלבנטיים, כמו משרדי העבודה והרווחה, החינוך, התרבות והמדע, איכות הסביבה, הבינוי והשיכון, בטחון הפנים, - תכניות להכללתם של גופים ונושאים הקשורים לפעילותם של משרדים אלה במסגרת שידורי הערוץ הקהילתי.
- הוועדה ממליצה כי מניהלת הערוץ תפעל להרחבת שיתופם של המגזרים הקשורים בנושאי פעולתם של משרדים אלה: שיתוף כמשרדים, ושיתוף כצופים.

שיווק, פירסום ומימון

- הוועדה ממליצה לחייב את הזכיינים לבצע פירסומים על עצם קיומו של הערוץ הקהילתי וייחודו, וכן קדימונים (פרומואים) אודות שידורים בערוץ, ולעשות זאת, הן בערוץ הקהילתי עצמו, והן בערוצים העצמאיים האחרים, כמו ערוצים מס. 3, 4, 5, 6, 8.

-
- פרסומים בעיתונות הכתובה, ובשידורים המסחריים של ערוצי הרדיו והטלוויזיה (ערוץ 2), ככל שייעשו, ייעשו ע"י מינהלת הערוץ, או שליחיה, באמצעה שלה (יעויין נא להלן).
  - הוועדה ממליצה כי לוח התכניות של הערוץ יתבצע באופן, שיהיה בו כדי להרגיל את קהל הצופים למסגרות ולהרגלי צפייה קבועים.
  - מינהלת הערוץ, והיא בלבד, תיקבע את מועד השידור של הפקות, והיא שתחליט, בלעדית, על מידת קיומם של שידורים חוזרים.
  - הוועדה ממליצה כי ייעשו שינויים בחקיקה ובפרקטיקה, שיאפשרו שימוש רחב יותר בחסויות מממנות התואמות את מטרות ומבנה הערוץ הקהילתי. מינהלת הערוץ תהא אחראית למנוע הטיה בתכנון של שידור, כתוצאה מחסות או ממימון כספי. המינהלה תדווח למועצת הכבלים על פעולותיה בנושא זה.
  - הוועדה שוכנעה כי לערוץ לא יוכל להיות קיום של ממש, אם לא יעמוד לרשות פעילותו תקציב אשר לא יפחת מ- 15 מיליון שקל.
  - הוועדה ממליצה, ורואה בהמלצתה זו חשיבות מיוחדת לעצמאותו ולאיכותו העניינית של השידור הקהילתי, כי לא תהא העברת כספים ישירה מגוף מממן לצוות/אדם יוצר בשידורים, וכי הכספים, שיוקצו לצורך פעולות השידור הקהילתי, ממשרדי ממשלה, מרשויות מוניציפליות, ומכל מקור – יגיעו לחשבון אחד, שינוהל, יופעל ויחולק ע"י מינהלת הערוץ הקהילתי, ו/או מי שיוסמך לכך על-ידה, - חלוקה עניינית, נטולת שיקולים זרים, ובאופן האמור להבטיח כי שום מממן לא יהיה בעל יכולת לנווט את התכנים הספציפיים בשידורים הקהילתיים.
  - הוועדה ממליצה כי מינהלת הערוץ תפעל לקיומה של מערכת פרסום ויחצנות לערוץ. בשלב ראשון – מערכת מקיפה יותר לתגבור עצם תודעת קיום הערוץ

עפ"י קווי הפעולה ששורטטו בכתב המלצות זה. לאחר מכן – ל"תחזוקה שוטפת" של פרסום וייחצון שידורי הערוץ. מומלץ כי מערכת הפרסום תיפעל הן לעידודם של יותר מתנדבים להשתתף, השתתפות אקטיבית, בייצור תשדירים, והן להעלאת שיעור הצפייה בערוץ.

- לקידום הענין בשידורי הערוץ – ממליצה הוועדה על שימוש, במסגרת הניתן בשידורים חיים. גם לצורך כך ממליצה הוועדה על הגדלה ניכרת של מספר נקודות החיבור של סיבים אופטיים, ישירות למוקד השידורים של חברת הכבלים האזורית.

ליווי מקצועי וקורסי הדרכה

- הבאת הערוץ הקהלתי למימוש משימותיו ויעדיו, מחייבת שדרוג של הפן המקצועי בו, הן בתחום הטכני של הפקה למרכיביה, והן בתחום ה"עיתונאי". לשם כך, נדרשת תוספת הנחיה מקצועית ליוצרים המתנדבים, הגדלת היקף ההדרכה, המוקנית למתנדבים, תוספת אנשי מקצוע, מקבלי שכר, כמדריכים במישורים המקצועיים.
- מומלץ, כי מינהלת הערוץ תקיים מערכת של קורסי הכשרה, במחירי עלות, ברמות ובתפקודים השונים, הרלוונטיים, להכשרתם של צוותים ויחידים להפקות הטלוויזיה הקהלתית.
- לצד המינהלת ובפיקוחה, יקוים סגל של מלווים מקצועיים, שיעמוד לרשותם של היוצרים בערוץ, לפתרון של בעיות, שיעמדו בפני המתנדבים, במישור הטכני ו/או העריכתי.
- הוועדה מדגישה כי, עפ"י עדויות שהועדו ועפ"י ממצאי מחקר שהוצגו בפניה (גיורא רוזן ואחרים), שיפור הציוד וההדרכה, לא רק שיעלו את איכות הביצוע ובעקבות כך את מספר הצופים, אלא שציוד משופר והכשרה טובה מגבירים מאוד את המוטיבציה של המתנדבים, הן לגבי הצטרפותם והישארותם בקהל יוצרי הטלוויזיה הקהלתית, והן לגבי הגדלת מספר ההפקות המופקות ע"י המתנדבים.

-
- המינהלה, באמצעות צוות שתקים ותממן, ובשיתוף מקסימלי של המתנדבים, תחזק ותשדרג אולפנים קיימים, תקים מרכזי שידור, לרבות אולפנים, ותפעל לצידום של מרכזים אלה, לחידושו מעת לעת של ציודם ולתחזוקתם התקינה. המינהלה תסתייע בזכיינים, לרבות שימוש באולפנים ובציוד שבאחריות הזכיינים, במידת האפשר ובמידת הדרוש. השתתפות הזכיינים בנושא זה – תעוגן בהסכמים שייחתמו איתם, או בתנאי הזכיון ו/או בחיובים שייקבעו בחקיקה. המינהלה תיזום את תיקוני ההסכמים, ו/או התנאים ו/או החקיקה הדרושים לכך. (יעויין נא לעיל בפרקים "מינהלת השידורים" ו – "קשר לזכיינים").
  - את הציוד ואת חומרי הגלם תעמיד המינהלה, ישירות או באמצעות המרכזים ו/או הוועדות האזוריות, לרשות המשתמשים במחירי עלות ובמידת האפשר, ועל פי הראוי, אף בסבסוד מטעם גזברות המינהלה.

חקיקה

- הועדה ממליצה כי, בנוסף לאמור לעיל, בכל הקשור לתיקונים בחקיקה קיימת, יחוקקו חוק ותקנות מיוחדים לעידוד הטלויזיה הקהלתית, כדוגמת החוק לעידוד הסרט הישראלי תשי"ד 1954.
- מומלץ, כי בחיקוק זה ייכלל חיוב לפיו חמישית מתוך כספי התמלוגים, המשולמים לאוצר המדינה ע"י כל זכיון טלויזיה (והעומדים כיום על 5% מרווחי הזכיון) – ייוחדו לצרכי הטלויזיה הקהלתית (בדומה לקרן לעידוד הסרט הישראלי, החל על בתי הקולנוע).
- הוועדה ממליצה לערוך שינוי בחוק הקיים כדי שיאופשר לכל גוף, או אדם פרטי, להפיק תוכנית משלו. זאת מעבר לגופים המורשים, כיום, להפיק במסגרת הטלויזיה הקהלתית. הכל בתחום מגבלות הדין, לרבות ובמיוחד החקיקה בנושאי איסור לשון הרע, ההגנה על הפרטיות, חוק יסוד כבוד האדם וחירותו ואיסורי הסתה.

-
- הועדה ממליצה על שינוי בכללי הבזק תשמ"ח 1987, ככל שהם נוגעים לטלויזיה הקהלתית ועל שינוי בחוקים רלוונטיים אחרים (כמו חוקי בחירות – דרכי תעמולה), באופן שיתיר הפקות ושידור בטה"ק של תעמולת מתמודדים, אנשים וסיעות, בבחירות לרשויות המקומיות ולארגונים סקטוריאליים, או אזורים.
  - עדת הכנסת לענייני כלכלה, תוסמך להתקין, מעת לעת, תקנות בדבר סמכויות, תפקידים ותחומי אחריות של מינהלת הערוץ הקהילתי ושל הועדות האזוריות.

פרישה

כבר היום פרושים מרכזי העשייה של הערוץ הקהילתי של פני עשרות ישובים בכל רחבי הארץ.

הועדה השתכנעה כי, דווקא בישובים הקטנים והמרוחקים, כמו גם בשכונות פריפרייות של הערים המרכזיות, יש חשיבות מיוחדת לטלויזיה הקהלתית בגיבושה של רוח יחידה מקומית, הקניית תחושת שותפות בהווה הדמוקרטית, במתן יכולת ביטוי אישי, בהעלאת נושאים המעסיקים את האנשים בשטח וביצירת פעילות של תושבי מקום בתעסוקה חברתית-תרבותית.

- הועדה ממליצה על פיתוח מודגש, באמצעות הזרמת מיכשור, הדרכה מקצועית ותקציבים מוגברים, לישובי ההיקף ולשכונות הפריפריה, וזאת, אף ביחס של הפליה מתקנת לגבי מרכזי הערים הגדולות בלב הארץ. בהקשר זה ממליצה הועדה, בפני האחראים להענקת זכיונות הטלויזיה, להביא לכך שהזכיינים "יכסו" בערוצי הכבלים את הארץ כולה, ולו יוותרו אזורים נטולי שידורי כבלים.

כל האמור בהמלצות לגבי השידור בכבלים וזכייניו – אמור, בהתאמה, גם לגבי שידורי הלוויין ומפעיליו.

תכנים

- תכני השידור ייקבעו ע"י יוצרי התכניות, קבוצות או יחידים, שאינם עובדים בשכר בערוץ הקהילתי ועל-ידם בלבד.

- מינהלת הערוץ תתערב אך ורק כ"שוטר תנועה" בנושאים טכניים ובחלוקת הזמן, וכן באותם מקרים במ תגלה מונופוליזציה, השתלטות של קבוצה או של יחיד על תכנים ו/או על אורך ו/או על מועדי שידור.

עם זאת, ממליצה הועדה כי המינהלה והצוות המקצועי שלידה, יעודדו, אף יזמו אפשרויות לקיומן של תוכניות מאת יוצרים ומבצעים שטרם התגלו במישור הלאומי, בתחומי תרבות ואומנות. במיוחד להקות חובבים מקומיות, הופעות פולקלור, עדתי ואחר, סרטי תעודה ועלילה המופקים ע"י תלמידי מגמות התקשורת בבתי הספר ובמכללות שבתחומי איזור השידור, וכיוצא באלה. וכן, שידורי ספורט של מועדוני ספורט מקומיים, שאינם כלולים בליגות העליונות. כמו גם סרטי תעודה על תולדות הישובים באיזור, על אתריו המיוחדים, על חפירות ארכיאולוגיות בו ועל אנשים מיוחדים החיים בו.

הועדה, בעקבות העדויות ששמעה, רואה בטלויזיה הקהלתית ערוץ חברתי של שידורי הטלויזיה.

- הועדה ממליצה, כי מינהלת הערוץ תביא לקיומה של מסגרת, בזמנים קבועים, של דיון בפאנל מומחים אודות נושאים חברתיים, מקומיים או כלל לאומיים. התכנים הספציפיים של דיונים אלה, וביצועם בפועל, ייקבע וייעשה ע"י צוותים מתוך המתנדבים.

-
- הועדה ממליצה (יעויין נא בפרק – חקיקה) לאפשר קיום בטלויזיה הקהלתית של הפקות ושידור הסברה ותעמולה מטעם ולמען מתמודדים, אנשים וסיעות, בבחירות לרשויות המקומיות, לארגונים סקטוריאליים ולארגונים אזוריים. הנחת הועדה היא כי שידורים אלה, יש גם כדי לחזק את המעורבות של הטלויזיה הקהלתית בהליך קהילתי מרכזי, להגביר עניין וצפייה, ואף לשמש מקור להכנסה.
  - הועדה ממליצה לקיים מעת לעת, בערוץ הקהילתי – שידורים ישירים משיבות מועצותיהן של ערים ומועצות מקומיות, שבאזור השידור.
  - הועדה ממליצה לבחון אפשרות של ניסוי להשתמש בערוץ הקהילתי כמכשיר להליכי גישור/פישור מוסכם על הצדדים, בתביעות צרכנות ובסכסוכי שכנים.
  - הועדה ממליצה להשתמש בטלויזיה הקהלתית כ-”לוח מודעות” אינפורמטיבי מצולם לאירועי חברה, תרבות, ספורט ובידור, האמורים להיערך בקהילה אשר אליה מופנה השידור.

ארכיון

- הועדה ממליצה על כינונו של ארכיון, בין עצמאי, ובין כאגף במוסד מקביל, בו ייאספו ויישמרו שידורים וחומרים מבין אלה שהופקו בטלויזיה הקהלתית, וכן סרטים ביתיים, אישיים, שנעשו ושיש גם כדי לשמש חומר גלם היסטורי.

נספח א'

כתב מינוי

כ"ו באדר, התשנ"ט
14 במרץ, 1999

לכבוד
עו"ד עקיבא נוף
עו"ד אליעזר בן שלמה
מר דני וקסמן
מר משה יונס
מר אמנון לורד
מר הראל נוף
עו"ד אליעזר פני גיל
מר יוחנן קורמן
מר עודד חביב

א.ג.נ.,

הנדון: ועדה לבחינת תחום השידורים הקהילתיים במערכות הטלויזיה בכבלים - כתב מינוי

הנני ממנה אתכם, בתאום עם המועצה לשידורי כבלים ולשידורי לוויין, לחברים בוועדה לבחינת תחום השידורים הקהילתיים במערכות הטלויזיה בכבלים.

מטרת המחוקק בקיומם של שידורים קהילתיים נועדה, מלכתחילה, להבטיח נגישות ציבורית של הקהילה לשידורים בעלי אופי מקומי-אזורי, במערכות הכבלים, כאמור בסימן ג' לכללי הבזק (שידורי בעל זכיון), התשמ"ח – 1987 ("כללי המועצה").

הניסיון שנרכש עד כה בקיום שידורים קהילתיים והשינויים שחלו במתכונת השידורים המקומיים, הלכה למעשה, מחייב סיכום, הערכה ובחינה מחדש של תחום השידורים הקהילתיים, לאור המטרה שהוגדרה, בשעתה, היינו- מתן נגישות אל המדיום לקהילה המקומית, לשם ביטוי ענייניה וצרכיה בתחומי הישוב והאזור, תוך הקפדה על אי ניצול לרעה של זכות חשובה זו.

כמו כן, יש לבחון את מקומם ותפקידם של השידורים הקהילתיים לאור השינויים הצפויים במפת התקשורת, חשיפת השידורים בכבלים לתחרות מצד שידורים המועברים ישירות באמצעות לוויין והשינוי במתכונת השידורים עם המעבר לשידור במקבצים, שידורים דיגיטלים ושידורים אינטראקטיביים.

לפיכך, הנכם מתבקשים לתת דעתכם על הדרכים לארגון מחדש של תחום השידורים הקהילתיים, על-פי הניסיון שנצבר עד כה ועל פי אתגרי המחר. המלצותיכם מתבקשות, בין היתר, בנושאים אלה:

1. אופן מימושו והיקפו של תחום השידורים הקהילתיים, בכל אחד מאזורי הזכיונות של חברות הכבלים ומתן זכות נגישות והזדמנות שווה לכל חלקי האוכלוסייה, שהם מרכיבי הקהילה המקומית באזורים אלה.

2. מתן נגישות למסך, במסגרת השידורים הקהילתיים, לגופים וארגונים הפועלים שלא למטרות רווח, בפריסה כלל ארצית.

3. **מתכונת השידור הקהילתי ובכלל זה היחס בין שידורים בעלי מאפיינים מקומיים יחודיים ובין שידורים בעלי מאפיינים קהילתיים סקטוריאליים או אחרים.**

4. יחוד ערוץ נפרד לשידורים קהילתיים ובחינת סוגית מיקומו של הערוץ בטבלת הקצאת האפיקים של בעל הזכיון.

5. מקומו ומיקומו של השידור הקהילתי בעידן הדיגיטלי הרב ערוצי ושידור במתכונת מיקבצים.

---

6. דרכי המימון הרצויות של הפקות קהילתיות והבטחת הזדמנות שווה לכל מרכיבי הקהילה לממש את זכות הנגישות אל המדיום, תוך הקפדה על עקרונות אלה:

6.1 מניעת כל שימוש מסחרי, פוליטי, או מפלגתי בזכות לשדר שידורים קהילתיים;

6.2 הפרדה בין עניינה של רשות מוניציפלית, כרשות שלטונית, לבין ענייני הקהילה;

6.3 הפרדה בין שידוריו העצמיים של בעל הזכיון (השידורים המקומיים) לבין תחום השידורים הקהילתיים והקפדה על כללי אתיקה בשידורים;

7. דרך הקצאת המשאבים על ידי ועדת התמיכות לגופים משדרים ולפרוייקטים, על פי העקרונות שפורטו בסעיף 6 לעיל, ובכלל זה הסיוע הנדרש, במידת האפשר, מצד בעל הזכיון בהקצאת אמצעי הפקה ושידור.

8. אופן תיפקודן של ועדות הייעוץ האזוריות, בתחום השידורים הקהילתיים, ויחסיהן עם בעלי הזכויות באזורים השונים, לרבות הצעות בדבר מבנה הוועדות, ביזורן, דרכי עבודתן וסוגיית הפיקוח על השידורים הקהילתיים.

9. בחינת הצורך בתיקון כללי המועצה או בתיקוני חקיקה לעניין השידורים הקהילתיים, לאור המלצות הוועדה.

אין בכתב המינוי כדי להגביל את הוועדה בגיבוש המלצות בנושאים נוספים, שלא הוגדרו בכתב המינוי, ככל שהמלצות אלה מתייחסות לתחום השידורים הקהילתיים.

עו"ד עקיבא נוף ישראלי יושב ראש הוועדה. מר עודד חביב ישראלי מרכז הוועדה.

הועדה מתבקשת להגיש למועצה לשידורי כבלים ושידורי לוויין, את המלצותיה עד יום 15.07.99, וזאת כדי לעדכן ולקבוע המדיניות לגבי קיום שידורים קהילתיים במערכות הכבלים בשים לב לסעיף 6 ה' בחוק הבזק התשמ"ב 1982.

בברכה,

לימור לבנת

העתק: עו"ד צבי האוזר, יו"ר המועצה לשידורי כבלים ולשידורי לוויין
חברי המועצה

נספח ב'

רשימת מופיעים בפני הוועדה

מנהל המחלקה לתקשורת קהלתית בחברת המתנ"סים הארצית.	מר זאביק זהבי	1
המפקחת הארצית על לימודי התקשורת והקולנוע במשרד החינוך	גב' דורית באלין	2
עיתונאים מקצועיים בדימוס, כיום פעילים במערכת מגזין קהילתי "מעברים" בת"א.	{ גב' תהילה עופר מר גיל קיסרי	3
		4
פעילת ט"ק (מתנדבת) בחיפה ורכזת טלויזיה קהלתית בקריית חיים.	גב' רונית מוסקונה	5
מנהלת מרכז "ביכורי עיתים בת"א.	גב' דורית הראל	6
אחראי ציוד ומנהל טכני מרכז "ביכורי עיתים".	גיל	7
נציגי מערכת "טל-נוער".	"ביכורי עיתים"	8
אחראי על טלויזיה קהלתית ומתנ"סים בעיריית ת"א.	מר מוטי בנדור	9
רכז תקשורת קהלתית עירוני ת"א.	מר שלומי יואל	10
רכזת תקשורת קהלתית מתנ"ס "לב העיר", תל-אביב.	גב' איריס אלמגור	11
רכז תקשורת קהלתית, יפו.	מר ליאור בורי	12
מתנדבת בטלויזיה קהלתית, יפו.	רויטל	13

14	מר ניצן לוי	רכז תקשורת קהלתית מת"נס נווה אליעזר-כפר שלם.
15	מר ישי בונה	גבעת ברנר-רכז ומדריך קבוצות טלויזיה קהלתית .
16	מר יפתח שביט	גבעת חיים-רכז ומדריך קבוצות טלויזיה קהלתית.
17	מר ערן שפירא	ת"א-במאי ומפיק, רכז ומדריך קבוצות טלויזיה קהלתית.
18	מר צבי לביא	ירושלים-עיתונאי מקצועי, עורך בטאון גימלאים, פעיל בטלויזיה הקהלו
19	מר יואל קמינסקי	יו"ר ועדת יעוץ אזורית ת"א-גבעתיים.
20	מר יוסי בר	יו"ר ועדת יעוץ אזורית חיפה-קריות. מנהל תחום טלויזיה קהלתית חיפה.
21	מר יוסי אורן	יו"ר ועדת יעוץ אזורית דן-שרון.
22	גב' צביה פריד	נציגת ועדת יעוץ ירושלים, מנהלת מח' טלויזיה קהלתית חב' המ בירושלים.
23	גב' פנינה שנהב	מנהלת תכניות ושיווק חברת "תבל".
24	מר שרון יפה	מנהל מח' רכישות ותוכניות חברת "תבל".
25	גב' גלית תשובה	אחראית שידורים קהילתיים חב' "תבל".
26	גב' עידית הרצוג	אחראית דוברות, יחסי ציבור וקשרי קהילה, חב' "ערוצי זהב".
27	גב' רינת מנור-שפירא	אחראית שידורים קהילתיים חברת "ערוצי זהב".

28	מר ארז מעודה	אחראי שידורים קהילתיים חברת "מתב".
29	ד"ר אורי בית אור	מכללת שער הנגב-חוקר ומרצה בתחומי תקשורת וקהילה.
30	גב' אילת אטיאס	מנהלת טלויזיה קהלתית, מבשרת ציון.
31	מר ירין קימור	מפיק ובימאי בטלויזיה הכללית, מנחה קבוצות טלויזיה קהלתית.
32	מר מיכה חנן	מנכ"ל מרכז תקשורת חינוכית "בית רוטנברג".
33	"בית רוטנברג"	נציגי מגזין נוער/ מגזין חינוך.
34	גב' ניצן שוקף	מנהלת מרכז המידע הארצי.
35	מר איזו אכד	מנהלי ונציגי מערכת מגזין גימלאים "גיל הצפון".
36	גב' שושנה שני	
37	מר קלמן גבעון	
38	מר דורון צברי	איש תקשורת, במאי ומפיק טלויזיה וקולנוע, מדריך קבוצות קהילתיות

סקירות וניירות עבודה-עמדה

1. סקירת עודד חביב - מרכז הועדה הציבורית לבחינת תחום השידורים הקהילתיים.
2. עודד חביב - נייר עבודה - מחויבויות הזכיינים.
3. עודד חביב - ניירות עבודה סוגיות לדיון וטיפול.
4. עודד חביב - ניירות עבודה סוגיות לדיון ולטיפול.
5. מאמר של ד"ר אליעזר בן שלמה "משידור ממלכתי עד לערוצים פתוחים".
6. סקירת משה יונס - מנהל המרכז האורקולי לקשיש ויו"ר האגודה הישראלית לתקשורת קהלתית.
7. ניירות עבודה של חברת המתנ"סים הארצית.
8. נייר עבודה של המפקחת על לימודי תקשורת וקולנוע במשרד החינוך טלויזיה קהלתית בית-ספרית.
9. מאמרים של מר משה יונס שפורסמו בממת"ק.
10. נייר עמדה של ד"ר בית אור - "תקשורת קהלתית-מאפיינים סכימטיים".
11. מאמרו של צבי לביא - "הקהילה היא המסר".
12. איילת אטיאס - פעילות ט"ק במבשרת ציון- דרכי פעולה, מבנה, הצעות לשיפור.
13. צביה פריד - הטלויזיה הקהלתית ירושלים- תיאור מצב דילמות בעיות.
14. חברת "תבל" - שידורים קהילתיים סיכום פעילות.
15. יוסי בר - נייר עמדה בנושא שידורי טלויזיה קהלתית כחלק מחבילת השידורים הבסיסית במסגרת ה"טירינג".
16. דן ידן - הטלויזיה הקהלתית "עלי יהוד" - הנחות יסוד.
17. הערוץ הקהילתי (אלי פדה) נייר עמדה של השרות לעבודה קהלתית במשרד העבודה והרווחה.
18. מעגל סגור בע"מ - הצעות למרכיבי ציוד והפקה בסיסיים ועלויות.
19. מרכז תקשורת ערד - רשימת תכנים והפקות.
20. רונית מוסקונה - סקירה על פעילות ט"ק באיזור חיפה.
21. דו"ח משדרים קהילתיים חב' "מתב".

-
22. רשימת תכנים ומשדרים במגזין גמלאי ת"א "מעברים".
23. כללי הבזק - שידורים קהילתיים, וועדות יעוץ אזוריות, שידורי חסות בשידורים קהילתיים.
24. הספר "טלויזיה קהלתית מחזון למציאות" – אפרת שמעוני.
25. נייר עמדה של מרכז תקשורת "בית רוטנברג" - חיפה, תאור מרכז התקשרות ופעילות הבית.
26. ניצן שוקף - מבנה ופעילות מרכז המידע הארצי.
27. גיורא רוזן - דו"ח סיכום מחקר כמותי ואיכותי בין פעילי טלויזיה קהלתית.

נספח ד'

סיוורים

- מרכז תקשורת "בית רוטנברג", חיפה
- מרכז התקשורת "ביכורי העיתים", תל-אביב.
- מרכז תקשורת קצרון (נציגי הועדה).

נספח ה'

מכתב יו"ר הוועדה לשר התקשורת

21.9.99

לכבוד

מר בנימין (פואד) בן-אליעזר

סגן ראש הממשלה ושר התקשורת

ירושלים

אדוני השר,

בימים אלה משלימה וועדה ציבורית, בראשותי, - וועדה שמונתה ע"י קודמתך בתפקיד, הגב' לימור לבנת, את הסיכום של בדיקה רחבה בנושא הטלויזיה הקהלתית, ואת כתיבת מסקנותינו והמלצותינו בנושא זה. הדו"ח כלו, יוגש לך, מיד עם השלמתו, בימים הקרובים.

אחת המסקנות, שהתגבשו על-דעת כל חברי הוועדה, הייתה ההכרח להגדיל משמעותית את המימון הכספי, כדי לאפשר קיום ראוי של מפעל חשוב זה, הטלויזיה הקהלתית.

לפיכך קראנו בהפתעה ובדאגה את הידיעה בדבר רעיון של קיצוץ בהקצבה הממלכתית לנושא זה. דעת הוועדה היא כי העדר הגדלת המימון, לא כל שכן – הפחתתו, פירושה המעשי הוא חיסול קיומה של הטלויזיה הקהלתית. בהכירנו את הנושא, ברור לנו כי העדר התקציב הראוי, אינו ענין לאחוז כזה או אחר, אלא, באופן הפשוט והמוחלט – קץ.

הערוץ הקהילתי מאפשר חופש של הבעת דעה, ביטוי של כושר יצירה מקורית, מענה לנושאים אזוריים וסקטוריאליים, ביטוי דמוקרטי אישי, גיבוש קהילתי בין אם אזורי ובין אם ענייני, מאיכות הסביבה ועד לקהלת ההורים לילדים חריגים, כמו שהוא גם מאפשר קשר חברתי הבא להעניק תגבור ופתחון פה, דווקא, לשכבות החשות הרגשת קיפוח, או שוליות חברתית.

חוות דעת סוציאליות, שהובאו לוועדה, הדגישו את חיוניות הערוץ כמסייע חשוב להעלאתן ולפתרוןן של בעיות חברתיות, כמו גם לשיקוף מעורבות ועשייה קהלתית; זאת, כאמור, אף מעבר לשיתוף האישי בהוויה דמוקרטית, ובנוסף ליצירתיות, לתיקשור הבין-אישי ולשילוב הנכון בין המאחד הכללי, למיוחד האישי.

כבר כיום, עוסקים בתחום זה, בפועל, אלפי אנשים, הכותבים, מצלמים עורכים, מפיקים תכניות משודרות.

נוסף, כמובן, לצופים הרבים, הרואים בערוץ זה השתקפות של עניניהם היותר קרובים ומיוחדים להם.

העוסקים בעשייה הפעילה הם בוגרים, בני נוער, גמלאים, סטודנטים, עולים חדשים ועיתונאים ותיקים;

רובם המכריע פועל בהתנדבות, אך דרושים להם ציוד, אולפנים ומדריכים מקצועיים בשכר.

הפעילות מתפרשת על עשרות ישובים בארץ, מהערים הגדולות, ירושלים ת"א וחיפה, בריכוזים המבוססים: "ביכורי העתים", "בית רוטנברג" ובשכונות המצוקה של ערים אלה: - עג'מי, קטמונים, טירת כרמל, ג'סי כהן-

ועד, ובעיקר, לישובי ההיקף, כמו – דימונה, שדרות, ירוחם, מצפה רמון, אור-עקיבא, הדסים, באר-טוביה, תל-מונד, ראש-העין, טבריה, מכללת בית-ברל, אוניברסיטת חיפה, עכו, מגדל-העמק ולישובי קווי העימות כמו: - קרית שמונה, בית שאן, קצרין, מעלה אדומים, מטולה, תל-חי ומעלות. וזוהי רק רשימה חלקית.

אלפים אלה הם רק חלל מהפוטנציאל של עוסקים, לכשירחבו האמצעים.

וועדת הבדיקה שוכנעה, הן בחשיבות הערוץ הטלוויזיוני הקהילתי, והן בכך, ששלושת מליוני הש"ח לשנה, שמשרד התקשורת הקצה, עד-כה, לערוץ זה, אין בם די כדי לקיימו, וחיונית תוספת מימון. הוועדה סבורה כי חלק ניכר מאותה תוספת, ראוי

שתבוא מתקציביהם של משרדי ממשלה נוספים, העשויים להתברך בקיומו של הערוץ הקהלתי, כמו משרד הרווחה, משרד החינוך, המשרד לאיכות ומשרד התרבות, וכן מהגדלת התמלוגים, המושגים על הזכיינים. אך גם, ענין זה, - הדחף לשיתוף במימון של משרדים נוספים, ושל הזכיינים, דרוש, לדעתנו, כי יובל ע"י משרד התקשורת והעומד בראשו.

ביודעי את עמדותיך, אני מרשה לעצמי, יחד עם כל חברי הוועדה, לבטוח, כי, אכן, בהכירך את חשיבות הנושא – תעשה הכל כדי להביא להגדלת המימון לקיומה של הטלוויזיה הקהלתית ולפיתוחה, באופן שבו ניתן יהיה לממש את היעדים המנויים לעיל, ולספק את צורכם של אלפי הפעילים המפיקים, ושל רבבות השותפים הצופים בה.

בכבוד רב ובברכת שנה טובה

עקיבא נוף, עו"ד

יו"ר הוועדה הציבורית

לבדיקת תפקודי הטלוויזיה הקהלתית

העתקים: חברי הוועדה הציבורית

עו"ד צבי האוזר, יו"ר המועצה לשידורי כבלים ולשידורי לוויין

מרכז הוועדה, מר עודד חביב

נספח ו'

תשובת השר ליו"ר הועדה

ז' בחשון התש"ס
17 באוקטובר 1999
סימוכין: 46208
שוטף: 1-0511

לכבוד

עקיבא נוף, עו"ד

יו"ר הועדה הציבורית

לבדיקת תפקוד הטלויזיה הקהלתית

רח' חנקין מס' 9

תל אביב 62506

עקיבא שלום רב,

השידור הקהילתי הוא תחום שידורים בעל חשיבות עליונה למפעל התרבותי והחברתי של מדינת ישראל. השידור הקהילתי הוא מכשיר יעיל לתקשורת דמוקרטית המאפשרת חופש ביטוי לקבוצות שונות ומגוונות.

בכוונתי לקדם את היצירה המקורית הישראלית, הן בתחום השידורים הקהילתיים והן בנושא הפקות המקור והיצירה המקורית בתחום הקולנוע והטלויזיה.

אין ספק שלשידורים הקהילתיים משנה חשיבות מהאספקט החברתי – חינוכי של פעילות התנדבותית תרבותית ברחבי הארץ.

חשוב להבין כי אחת המטרות החשובות של הממשלה בראשותו של רוה"מ מר אהוד ברק היא לקדם את כלכלת ישראל ולהביא לפריחה במשק הישראלי ולכן הקיצוצים בהם נוקטת הממשלה הם הכרחיים להשגת יעדיה.

יחד עם זאת אני מתנגד נחרצות לקיצוץ בתמיכות בשידורים הקהילתיים ופועל לביטול הקיצוץ.

אשמח לקבל את המלצות הועדה הציבורית הבודקת את נושא הטלוויזיה הקהלתית ואשר אתה עומד בראשה.

בכבוד רב,

בנימין (פואד) בן אליעזר
סגן ראש הממשלה
ושר התקשורת